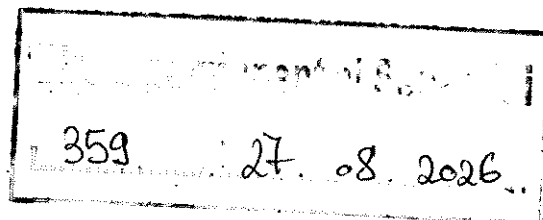

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ*, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.273/2004 privind procedura adopției*, inițiată de doamna deputat UPR Raisa Enachi împreună cu un grup de parlamentari POT, SOS România, Pace Întâi România, UPR, neafiliați (**Bp 244/2026**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul introducerii expertizei medico-legale psihiatrice în cazul evaluării persoanei care solicită atestarea ca adoptator și finanțarea costurilor efectuării acesteia și a contraexpertizei din bugetul Ministerului Sănătății.

II. Observații

1. Propunerea legislativă, deși declarativ urmărește consolidarea cadrului de evaluare a abilităților parentale în procedura adopției, nu se justifică din perspectiva oportunității, proporționalității și coerenței cadrului normativ existent, fiind de natură a genera efecte negative în aplicare.

În primul rând, introducerea unei expertize medico-legale psihiatrice obligatorii pentru familiile adoptatoare reprezintă o măsură disproportionată în raport cu scopul urmărit.

Procedura adopției este deja una complexă și riguroasă, care include evaluarea psihiatrică realizată de medici specialiști alături de evaluările psihologică și socială realizate de specialiști în cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului. Aceste evaluări sunt adaptate scopului adopției, respectiv aprecierea abilităților parentale ale adoptatorului/familiei adoptatoare din perspectiva capacității acestuia/acesteia de a răspunde nevoilor și caracteristicilor copilului adoptabil.

Apreciem că introducerea expertizei medico-legale, chiar și cu caracter aparent excepțional, nu aduce un plus real de relevanță, ci conduce la o dublare nejustificată a evaluărilor existente.

Astfel, posibilitatea solicitării unei expertize psihiatrice în cursul procesului de adopție este deja reglementată, dacă se constată comportamente deosebite ale viitorilor părinți care ar putea pune în pericol copilul sau care ar ridica semne de întrebare asupra capacității parentale a acestora.

Deși textul propunerii condiționează solicitarea expertizei de existența unor „*elemente obiective*” sau de caracterul „*neconcludent*” al evaluării, aceste noțiuni sunt insuficient definite și lasă loc unor interpretări neunitare. În lipsa unor criterii clare, există riscul ca măsura să fie aplicată discreționar sau, dimpotrivă, să devină o practică frecventă, ceea ce contravine caracterului său declarat subsidiar. Această lipsă de previzibilitate afectează coerența procedurii și poate conduce la tratamente diferite pentru situații similare.

Totodată, utilizarea expertizei medico-legale psihiatrice este improprie scopului procedurii de adopție. Aceasta este, prin natura sa,

un instrument specific contextelor judiciare, iar extinderea utilizării sale într-o procedură administrativă de protecție socială reprezintă o deplasare nejustificată către o logică de tip contencios. Introducerea posibilității de contraexpertiză accentuează această tendință, transformând evaluarea adoptatorilor într-un proces potențial litigios, cu consecința prelungirii semnificative a duratei procedurii.

Din perspectivă practică, măsura propusă ar conduce la întârzieri în procesul de adopție, în condițiile în care serviciile de medicină legală au o capacitate limitată, iar efectuarea expertizelor presupune resurse și timp suplimentare. Or, interesul superior al copilului impune asigurarea unei proceduri eficiente și finalizarea acesteia într-un termen rezonabil, pentru a facilita integrarea rapidă a acestuia într-un mediu familial stabil.

De asemenea, chiar dacă se prevede suportarea costurilor din bugetul Ministerului Sănătății, propunerea generează o presiune suplimentară asupra resurselor publice, fără o evaluare realistă a resurselor necesare, și fără o fundamentare clară a necesității acestei cheltuieli, în condițiile existenței unor mecanisme deja funcționale.

Nu în ultimul rând, măsura riscă să producă un efect de descurajare a potențialilor adoptatori, prin asocierea procedurii adopției cu evaluări de tip medico-legal, specifice unor situații de patologie sau risc major, ceea ce contravine obiectivului de promovare a adopției și de asigurare a unui număr cât mai mare de familii adoptatoare.

Din perspectiva angajamentelor internaționale, o astfel de abordare este dificil de conciliat cu principiile consacrate de *Convenția ONU privind drepturile copilului*, care impun ca interesul superior al copilului să prevaleze, inclusiv prin asigurarea unor proceduri eficiente și nediscriminatorii de integrare familială. De asemenea, *Convenția de la Haga privind protecția copiilor și cooperarea în materia adopției internaționale* promovează mecanisme de evaluare adecvate și proporționale, fără instituirea unor bariere excesive care ar putea îngreuna sau întârzia adopția.

În ansamblu, inițiativa legislativă introduce o măsură disproporționată, redundantă și neadecvată specificului procedurii de adopție, generând riscuri de birocratizare, întârzieri și descurajare a adopției, fără a demonstra un beneficiu real suplimentar pentru protecția copilului.

2. Pentru claritatea normei de la pct. 1 al Art. I din inițiativa legislativă, ar fi fost necesar să se clarifice care sunt instituțiile abilitate avute în vedere și să se indice legea la care se face referire. De altfel, potrivit art. 50 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*: „*Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare*”.

În plus, observăm că, deși este vorba despre noțiunea de expertiză „*medico-legală psihiatrică*”, definiția menționează că se evaluează capacitatea psihică a potențialului adoptator.

3. Din textul propus la alin. (1¹) al art. 18 - pct. 2 al art. I din inițiativa legislativă, nu rezultă despre ce specialiști este vorba și cine ar urma să îi desemneze. De asemenea, nu se poate deduce nici cui se poate solicita expertiza respectivă, fiind necesară respectarea și în acest caz a art. 50 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, anterior citat.

4. Soluția propusă la alin. (1²) al art. 18 - pct. 2 al art. I din inițiativa legislativă, este redată într-o manieră echivocă, nefiind clar în ce ar putea să constea și în funcție de ce criterii ar urma să fie evaluat „*impactul funcțional al stării de sănătate psihică asupra capacității de exercitare a responsabilităților parentale*”. De asemenea, observăm din nou utilizarea confuză a termenilor „*expertiză...psihiatrică*” și „*sănătate psihică*”.

5. Pentru claritatea soluției propuse la alin. (1³) al art. 18 - pct. 2 al art. I din inițiativa legislativă, s-ar fi impus indicarea textului legal în baza căruia se întocmește raportul final de evaluare.

6. Alin. (1⁴) al art. 18 - pct. 2 al art. I din inițiativa legislativă, ar fi trebuit să lămurească ce presupune sintagma „*comisie distinctă*” și care sunt instituțiile de medicină legală competente la care se referă textul. În plus, teza finală este neclară, dat fiind că nu rezultă despre ce concluzii este vorba, cine și cui i le comunică și la ce dată.

7. Alin. (3¹) al art. 18 pct. 3 al art. I din inițiativa legislativă, nu prevede cine ar urma să prelucrez datele respective. În plus, era necesară indicarea în concret a „*legislației în materie de protecție a datelor cu caracter personal*”.

Menționăm că, pentru a se asigura respectarea exigențelor referitoare la confidențialitatea și protecția acestor date, ar fi fost necesar a se lua în considerare reglementarea, la nivel primar, a unor aspecte precum: persoanele care au acces la aceste date, durata perioadei de stocare, modalități de ștergere a datelor personale după expirarea perioadei de stocare („*dreptul de a fi uitat*”) și garanții pentru asigurarea protecției datelor cu caracter personal, precum și orice alte aspecte care sunt considerate necesare în asigurarea respectării reglementărilor privind confidențialitatea și protecția acestor date.

În plus, în măsura în care normele propuse ar avea în vedere și transferul de date cu caracter personal, ar fi trebuit avute în vedere aspectele reținute de CJUE în Cauza C-201/14, *Bara contra României*¹. Totodată, ar fi fost necesar a se avea în vedere că prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează numai cu respectarea *Legii nr. 190/2018*², iar procedura de prelucrare ar fi trebuit reglementată la nivelul normelor primare.

8. La art. II din inițiativa legislativă, ar fi fost necesară menționarea actului normativ prin care sunt aprobate normele metodologice respective.

9. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat, sens în care ar fi fost necesară respectarea art. 138 alin. (5)³ din *Constituție*.

¹ CJUE a concluzionat că „articolele 10, 11 și 13 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date trebuie interpretate în sensul că se opun unor măsuri naționale precum cele în discuție în litigiul principal, care permit unei autorități a administrației publice a unui stat membru să transmită date personale unei alte autorități a administrației publice și prelucrarea lor ulterioară, fără ca persoanele vizate să fi fost informate despre această transmitere sau despre această prelucrare”.

² privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)

³ „Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea prezentei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ilie - Gavril BOLOJAȘ

**Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului**